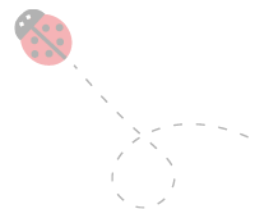

Progresjonsplan

Bollerød FUS barnehage

2023

Bollerød FUS barnehage

PROGRESJONSPLAN FOR ETTÅRINGEN

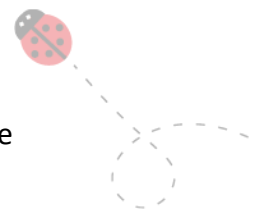
For de aller yngste barna finnes ingen spesifikke fagområder. Fagområdene trer mer fram som sider av livet som leves her og nå, og integreres i lek og hverdagsaktiviteter. De yngste barna i barnehagen kjennetegnes ved deres kroppslige utfoldelse. Alt det de sanser i verden, det de forstår og måten de tolker dette på – vil gjenspeiles gjennom kroppen. Det er gjennom samspill barna skaper sin egen identitet og det er slik de lærer å bygge relasjoner.

På småbarnsavdelingen gir vi rom for at barna er mer uforstyrret og de får muligheten til å utvikle seg i sitt tempo, ut i fra alder og personlige forutsetninger, sammen med sine likesinnede. Slik blir de mer synlige for hverandre og for de voksne på avdelingen. Vi legger stor vekt på lek, samspill og relasjoner barn i mellom. Vi voksne setter ord på situasjoner og vi skaper nysgjerrighet og undring ved å være tilstede sammen med barna, på barns premisser.

Kunnskapen skapes der barnet viser interesse og blir til mellom barn-barn, barn-voksen og barnet i møte med rom og materialer. Barns medvirkning skal gå som en rød tråd gjennom dagen. Barna skal være med på å prege sin hverdag, og vi voksne må være oppmerksomt tilstede for å fange opp barns signaler og uttrykk, og la barna være medskapere av kulturen og det livet som leves på en småbarnsavdeling.

På småbarnsavdelingen har vi fokus på at det som skjer, skal være av høy kvalitet. Dagene består ikke av mange ulike aktiviteter, men vi har fokus på samspillet i leken, gode måltidsituasjoner og andre opplevelser som skjer under her-og-nå-situasjoner i hverdagen. Småbarnspedagogikk er først og fremst knyttet til god kvalitet på disse områdene og når barna setter sitt eget preg på rutiner og relasjoner. Gjennom legging, måltider, påkledning, bleieskift og lek lærer de yngste barna om sosial kompetanse.

Det viktigste for de yngste barna er tilstedeværende voksne, trygghet, omsorg og nærhet. Vi voksne må «bo på gulvet»; verne om leken, tilrettelegge for gode relasjoner og være anerkjennende i samspillet med de yngste. Hvert barn trenger omsorg og stimulering tilpasset seg og sine forutsetninger. For god småbarnspedagogikk er samspillet rundt leken viktig. Vi voksne bekrefter barnet i leken, følger med på barnet og hva det er opptatt av, og hjelper

barnet med å strekke seg litt lengre. Det er et vedvarende samspill over tid - og vi må være oppmerksomt tilstede for hvert enkelt barn.

Progresjonsplan 2-5 år gjennom fagområdene

Kommunikasjon, språk og tekst

Barnehagen skal bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer. I barnehagen skal barna møte ulike språk, språkformer og dialekter gjennom rim, regler, sanger, litteratur og tekster fra samtid og fortid. (Rammeplan for barnehagen 01.08.17)

2 år

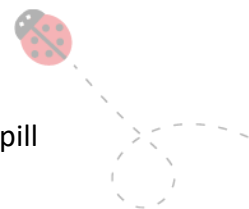
- Aktiv bruk av språket i samspill med barna
- Aktiv bruk av symboler og konkreter for å forsterke språket i det daglige arbeidet med barna
- Vi benevner alt vi gjør og er lydhøre ovenfor barnas språk, både kroppslig og verbalt
- Begynnende rollelek, imitasjon og dramatisering
- Øve på å holde oppmerksomheten i kortere perioder/sitte i ro (samling)
- Vi leser enkle billedbøker og samtaler om illustrasjonene

3 år

- Barna skal videreutvikle begrepsforståelse, utvikle et variert ordforråd gjennom gode samtaler under rutinesituasjoner og i lek
- Rim, regler og sanger, høytlesning av bøker, eventyr og lydbøker er en naturlig del av hverdagen
- De skal kjenne seg trygge på å delta aktivt i samtaler i en gruppe

4 år

- Barna skal kunne bruke språket for å uttrykke følelser, ønsker og erfaringer, og å skape positive relasjoner i lek og annet samvær
- oppmuntre til å gjenfortelle rim, regler og sanger

- Billedbøker og faktabøker er tilgjengelig på avdelingen til enhver tid. Ved bruk av spill møter barna symboler supplert med tall og bokstaver

5 år

- Lære barna å lytte og til å bli lyttet til
- La barna leke med språklyder, bokstavlyder, rim, tekst og lyder. Oppfordre barna til å skrive navnet sitt og gå på jakt etter bokstavlyder
- Avskrivning og lekeskriving
- Lekelesing og medlesning. Høytlesning og fortelling, gjenfortelling og dramatisering
- Skoleforberedende aktiviteter med barna

Antall, rom og form

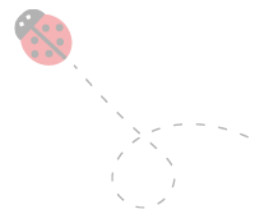
Dette fagområdet handler om å oppdage, utforske og skape strukturer og hjelper barna til å forstå sammenhenger i naturen, samfunnet og universet. Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagligliv, i teknologi, natur, kunst og kultur og ved selv å være kreative og skapende. (Rammeplan for barnehagen 01.08.17)

2år

- Gjenkjenne sin plass i garderoben/eget navn
- Få kjennskap til ulike geometriske former, størrelser og figurer
- Telleleker. Vi teller og blir kjent med tall
- Fokus på form, rekkefølge og størrelse
- Sorteringer: Vi rydder og legger på plass

3 år

- Barna skal erfare ulike typer mengder og størrelse
- De skal få delta i matlaging/baking/dekke bord, kunne rydde og sortere
- Øve på preposisjoner, delta i konstruksjonslek, bygge med lego, klosser, tog-bane og øve finmotorisk med små og store perler
- Eventyr: Geitekillingen som kunne telle til ti

4 år

- Barna skal erfare, utforske og leke med form og mønster
- Delta i matlaging/baking/dekke bord, kunne rydde og sortere
- Øve på preposisjoner, delta i konstruksjonslek, bygge lego, klosser, togbane og øve finmotorisk med små og store perler, smykkeperler osv
- Barna skal få oppleve lekeglede med data, mattespill og tegnebrett
- De skal spille brettspill og pusle, kunne gjengi mønstre og rekkefølge
- Barna skal øve på å telle til ti, og hvor ha kjennskap til hvor mange enheter hvert tall symboliserer

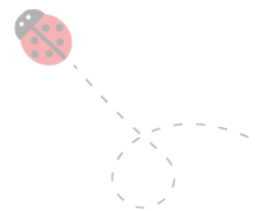
5 år

- Gjenkjenne og benevne: sirkel, oval, firkant, kvadrat osv
- Leker med geometriske figurer og kopierer sirkel, firkant og trekant
- Måling, veiing
- Konstruksjonslek
- Spill med fokus på læring av tall og matematiske begreper
- Legge til rette for mer avansert eksperimentering med former, mønster, lengde
- Legge til rette for aktiviteter som er med og styrke og videreutvikle barnas forståelse av sammenheng mellom tall og mengde
- Bruke telleregler og «ellemelle» regler
- Kunne begrepene: liten, stor, ingen, mange, mye, lite, høyt, lavt, lang, kort, tynn og tykk

Kunst, kultur og kreativitet

Opplevelser med kunst og kultur i barnehagen kan legge grunnlag for tilhørighet, deltagelse og eget skapende arbeid. I barnehagen skal barna få estetiske erfaringer med kunst og kultur i ulike former og organisert på måter som gir barna anledning til utforsking, fordypning og progresjon. Barna skal støttes i å være aktive og skape egne kunstneriske og kulturelle uttrykk. (Rammeplan for barnehagen 01.08.17)

2år

- Få kjennskap til finmotoriske aktiviteter som perling, klipping og liming
- Bli kjent med fargene og fargenes navn
- Dramatisere og leke enkle eventyr
- Lytte til musikk og oppleve mangfoldet av sjangre
- Tilrettelegge for dans og bevegelse til musikk
- Bruk av rytmeinstrumenter og trommer

3 år

- Barna skal oppleve en estetisk dimensjon i fysisk miljø og innhold
- Delta i ulike formingsaktiviteter
- Sette ord på basisfarger gjennom lek og aktiviteter
- Delta i sang, med rytmeinstrumenter, få erfaring med eventyr, musikk og dramatisering

4 år

- Barna skal oppmuntres til å studere estetiske fenomen og detaljer i møte med natur og fysisk miljø
- Øve på rett blyantgrep, klippe i papir, lime og tegne og male på ulike måter
- Erfare tredimensjonalt materiell som snø, sand, naturmateriell og isfigurer
- Være delaktig i enkel dramatisering og kjenne seg trygge på å synge, spille med rytmeinstrumenter, danse og utrykke seg til musikk

5 år

- Lære å blande farger
- Dramatisering til sang og musikk, eventyr og historier med konkrete og egen kropp
- Inspirere til nye aktiviteter
- Tilgang til ulike formingsmateriell som oppfordrer til å lime, klippe og sette sammen
- Lage fortellinger, gåter og vitser sammen med barna
- Bruke veving, brodering, fingerheklings og lignende

Natur, miljø og teknologi

Opplevelser og erfaringer i naturen kan fremme forståelse for naturens egenart og barnas vilje til å verne om naturressursene, bevare biologisk mangfold og bidra til bærekraftig utvikling. Barnehagen skal bidra til at barna blir glade i naturen og får erfaringer med naturen som fremmer evnen til å orientere seg og oppholde seg i naturen til ulike årstider. (Rammeplan for barnehagen 01.08.17)

2 år

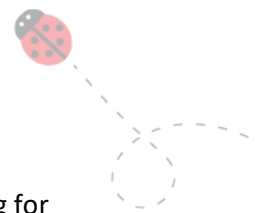
- Gå turer i skogen
- Erfare og oppleve ulike planter, dyr og insekter gjennom ulike sanseopplevelser. Ta på, føle, se, smake og høre
- Bli kjent med dyr gjennom bilder med fokus på dyrelyder
- Tilrettelegge for varierte opplevelser og erfaringer i takt med naturens biologiske endringer året igjennom

3 år

- Barna skal oppleve glede ved å ferdes i naturen og få grunnleggende innsikt i natur, miljøvern og samspillet i naturen
- Få erfaring med ulikt terreng og naturmaterieell, få kjennskap til spor, insekter og småkryp

4 år

- Barna skal erfare hvordan teknikk kan brukes i lek og hverdagsliv
- Erfare ulikt vær og gode opplevelser ute
- Samtale om vær, oppleve skiftninger i årstider
- Gis erfaringer om hvordan et frø blir til plante, og hvorpå dette senere kan høstes i form av frukter
- Få kjennskap til sortering av søppel
- Delta i daglige gjøremål som å vanne, så, rake og koste
- Samle insekter og småkryp

5 år

- Gi erfaringer med og kunnskaper om dyr og vekster og gjensidig avhengighet og betydning for matproduksjon
- Økosystemer
- Stimulere til undring og spørsmål i forhold til teknikk og fysikk
- Legge til rette for forskning/eksperimentering både inne og ute
- Sortere og plukke søppel. Lære om gjenbruk og resirkulering
- Naturopplevelser til alle årstider. Kjenner på, plukker, smaker, lukter, samler på, utforsker og studerer naturen i de ulike årstidene

Nærmiljø og samfunn

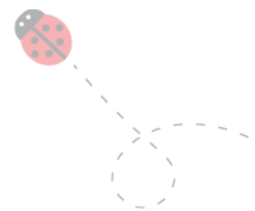
Barnas medvirkning i barnehages hverdagsliv legger grunnlaget for videre innsikt i og erfaring med deltakelse i et demokratisk samfunn. Gjennom utforskning, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden. (Rammeplan for barnehagen 01.08.17)

2år

- Bli kjent med seg selv og familien
- Lære navn på barn og voksne i barnehagen
- Utvikle samhold og gruppetilhørighet gjennom felles opplevelser
- Turer i nærmiljøet
- Hjelp barnet å bygge relasjoner og skape sin egen kulturelle identitet
- Utvikle gode vennskap

3 år

- Fokus på opplevelser og erfaringer i nærmiljøet
- De skal bli sett og hørt og de skal se, høre og ta hensyn til andre
- Delta aktivt i markering av FN-dagen, og høre enkle historier om barn fra andre land
- De skal få erfaringer med bruk av data/bilder

4 år

- Utvikle forståelse for ulike tradisjoner og levesett
- Bli kjent med nærmiljøet
- Bli sett og hørt, og de skal se, høre og at hensyn til andre, delta aktivt i markeringen av FN-dagen og høre historier om barn fra andre land
- Få erfaringer med bruk av data/bilde
- Barna skal ha kjennskap til sortering av søppel og øve på å kaste søppel i riktig dunk

5 år

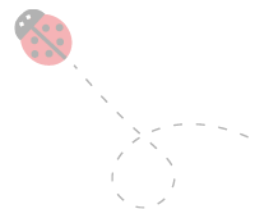
- Vi er på turer i nærmiljøet. Berg bygdetun, Ole Brum skogen, tar buss til byen, besøker biblioteket, parken og lignende
- Legger til rette for rollelek i skog og nærmiljø
- Barna skal føle seg viktige og betydningsfulle i fellesskapet og oppleve at deres stemme teller
- La barna få medvirke i beslutninger som skal tas rundt barnehagen

Kropp, bevegelse, mat og helse

Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse. Barna skal inkluderes i aktiviteter der de kan få være i bevegelse, lek og sosial samhandling og oppleve motivasjon og mestring ut fra egne forutsetninger. (Rammeplan for barnehagen 01.08.17)

2år

- Legge til rette for fysisk utfoldelse og mestring ute som inne
- Øve på grunnleggende bevegelser som f.eks gå, krype, ake, hoppe og rulle
- Bli kjent med kroppen og benevne kroppsdeler
- Begynnende selvstendighetstrening som f.eks av-, og påkledning
- Lære gode rutiner mht håndvask

3 år

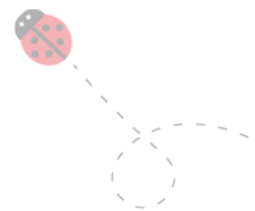
- Barna skal få oppleve gode erfaringer med varierte og allsidige bevegelser og utfordringer
- Kjenne seg trygge på å utfolde seg fysisk både ute og inne, på ulike underlag og i ulent terreng
- Delta i matlaging og baking, kunne øve på å smøre brødmåltidet selv
- Øve på toalettbesøk og lære seg å vaske hendene
- Få veiledning og erfaring med å kle på seg selv, og få kunnskap om hvilke tøy vi trenger til hvilket vær
- Delta i finmotoriske aktiviteter som for eksempel perler, puslespill og tegning

4 år

- Barna skal få gode erfaringer rundt friluftsliv til ulike årstider
- Oppleve glede ved å mestre lek og bevegelse. Barna skal få delta i matlaging
- Lære hvilke klær vi kler på ift vær og årstid og kunne kle på seg selv
- Aktiviteter som perling, puslespill, tegning, ha rett blyantgrep, å kunne tegne noe konkret
- Oppleve glede gjennom bevegelse og dans til musikk

5 år

- Fokus på sunt og variert kosthold, og selvstendighet ved måltid som for eksempel å helle melk selv
- Fokus på finmotoriske øvelser som klipping og blyantgrep
- Barna får beskjed om hva slags tøy de skal ha på seg og kler på seg selv
- Går lengre turer i skog og nærmiljø. Fokus på klatring og bevegelse
- Kunst, kultur og kreativitet

Etikk, religion og filosofi

Etikk, religion og filosofi er med på å forme måter og oppfatte verden og mennesker på og preger verdier, normer og holdninger. Fagområdet retter særlig oppmerksomhet mot barnehagens samfunnsmandat og verdigrunnlag i et samfunn preget av livssynsmangfold. (Rammeplan for barnehagen 01.08.17)

2 år

- Oppleve tilstedeværende voksne som veileder og støtter opp om vanskelige situasjoner og som fremmer det positive i relasjonene
- Lære å sette ord på følelseslivet og ulike sinnsstemninger
- Lære å ha respekt for og være snille med hverandre
- Å få kjennskap til egen påvirkning ovenfor andre, utvikle empati
- Bli kjent med høytidenes mange tradisjoner

3 år

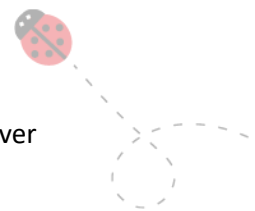
- Det skal være rom for opplevelse, undring, ettertanke og gode samtaler i hverdagen
- Lære å ta vare på hverandre, vise respekt for andres ting, vente på tur
- Barna skal ta del i og få kjennskap til opplevelser knyttet til høytider og tradisjoner

4 år

- Lære å støtte hverandre
- Øve på å vise empati og forståelse for andre, øve på å løse konflikter
- Barna skal lære turtaking
- De skal ta del i og få kjennskap til opplevelser knyttet til høytider og tradisjoner

5 år

- Lære å ta hensyn til hverandres følelser. Bidra til å skape toleranse og respekt ovenfor hverandre
- Lar barna få søke svar selv, gjerne gjennom internett
- Reflektere sammen med barna over egne handlinger og handlingsalternativer

- Gi barna språklige verktøy og metoder for å mestre ulike følelser uten at følelsene går utover andre
- Sette seg inn i andres ståsted
- Markerer ulike høytider og skaper tradisjoner
- Juleevangeliet, Lucia, FN-dagen hvor vi samler inn penger til fattige barn